

Бүгү чурттарның пролетарийлери, каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 265 (11463)

1980 чылдың ноябрь 15, суббота

1925 чылда үндүрүлгөсү

Өртү 2 көп.

1-ГИ АРЫН: ● Ажыгалаа кириер туугларны — хуусаазында; ● Улетпүр он айларда; ● Келир чылдын дүжүдүн белекел; 2-ГИ АРЫН: Чаа Шаган-Арыгнын тууунда; ● № 14 механизация эргелелинде чарыш болгаш көскү агитация; ● «Кызыл тараачын» совхозта сүт болгаш эт бүдүрүлгезинин байдалы; ● Ийи беш чылды күөсеткен ажылчыга сөс.

ТАЙБЫН ШАҢНАЛЫН ТЫВЫСКАНЫ

«Уластар аразына тайбын быжыглары дээш» делегейин Ленинни шаңналын Финляндия Республиканын Президентиз Урхо Кекконенге тыспырынга холбаштыр совет хой-ниини төлөөкчилеринин байырым хуралы ноябрь 13-те Кремльдин Свердлов залына болган.

У. Кекконен-биле кады хурал президиумунда — СЭКП ТК-нын Политбюро кежигүнүгө мандат. ССРЭ-нин Дээди Соединиң Президиумунун Даргазынын бирги оралакчысы В. В. Кузнецов, СЭКП ТК-нын секретары Б. Н. Пономарев, албанын өске-даа кижилери.

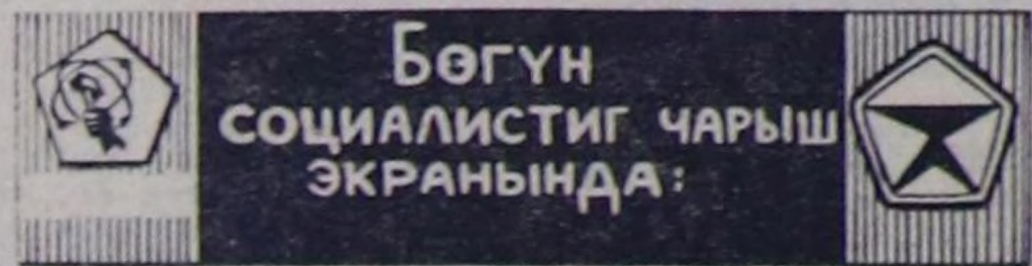
«Уластар аразына тайбын быжыглары дээш» делегейин Ленинни шаңналар комитетинин даргазы академик Н. Н. Блохин хуралда айткан. У. Кекконенни уластар аразына биш-тишкени, кады ажылдагыны калбартырычы, бо-өөскетти элдере бүдүрерин соксалдырычы, дүшкүрүлү чоруктуң чавылышынчы, делегейге айым чок чорукту быжыгларынче уланган хой чылдарда хой талаага ажал-чорудугазин Совет Эвилелинде болгаш бүгү чурттарның тайбына мыак күштери бедн-биле үндөп турар деп ол демдегезин.

Делегейин Ленинни шаңналын алганы-биле У. Кекконенге Н. Н. Блохин илг байыр чедир-бишаан, чымчаланган адыш чакпал турда лауреаттын Алдын медалы болгаш дипломун амаа тымыска.

ССРЭ-нин Дээди Соединиң Президиумунун кежигү, тайбын камгалаанын Совет комитетинин даргазы Е. К. Федоров, ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын оралакчысы, найырдалын «ССРЭ—Финляндия» инициативанын Топ баштаар черинин даргазы Н. В. Талыгин, Москванын Куйбышев атыг инженер-туугу институтунун студентин И. Владимиров алар Урхо Кекконенге илг байыр чедиргенер.

Оон сонда У. Кекконен чүв чуталаан. Тайбынны В. И. Ленинни адым эдээш шаңналын чаагай сетки ханышкылы-биле хүдзеп ая тур мен. Адыс түнелинде бүгү кичи төрөлгезинин ас-кежин болгаш келир чези хамаржыр апар делегей тайбын болгаш айым чок чорукту дестиринче уланган принциптерге дестикче чедиреринин шагдан бээр тургустуруп келген чам-чылдары бо шаңнал-биле холбашып деп, У. Кекконен медегезин.

(СЭТА).

Бөгүн
СОЦИАЛИСТИГ ЧАРЫШ
ЭКРАНЫНДА:

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРЫ

Дүүн, Туранга база Самга-галдайга партияның Бин-Хем, Тес-Хем районнар конференциялары бедик негелденин, принципалдыг илгүмүчүлүк бадалаага өртүлгөз, Оларга СЭКП районнарын, оңтоттарын болгаш СЭКП ТК-нын октябрь (1980 чыл) Пленумунун шийитирлерин, анаа СЭКП ТК-ның Чингиле секретары эл Л. И. Брежневтиң чутаз-сидир талазы-биле районнар партиа организацияларынын сорулдарынын дугайында айттырып чуталаашкан. Ол талазы-биле илеткелдерин Бин-Хемге — СЭКП райкомунун бирги секретары В. М. Евтешин, Тес-Хемге — СЭКП райкомунун бирги секретары П. Д. Дамба-Хураак кылган.

Ол районнарның парторганизацияларнын ревизия комиссияларын оңтоттары конференцияларга база дич-чид, чуталаашкан.

СЭКП райкомнарынның болгаш ревизия комиссияларын чаз составтары, партианын XVIII область конференцияга делегаттары алаа сонгаан.

Конференцияларын ажылдап Бин-Хемге — СЭКП обкомунун секретары Г. Н. Дзюганов, Тес-Хемге — СЭКП обкомунун секретары Д. К. Ооржак кирип, делегейге чез чуталаашкан.

Чуталаашкан айттырларын талазы-биле партианын район конференцияларын чогур доктааларын хүдзеп аяган.

Чаз сонгуктан партия райкомнарын баштайгы организастыг пленумнары болуп эрткелден, анаа СЭКП Бин-Хем райкомунун бирги секретары В. М. Евтешин, ийги секретары А. А. Самга-чактын секретары В. И. Гаврилов сонгаан. СЭКП Тес-Хем райкомунун бирги секретары П. Д. Дамба-Хураак, ийги секретары С. С. Кулар, секретары У. Д. Дамур-оол сонгуттурган.

Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Хүндүлгө бижин-биле эл Д. Н. Ховалыгын шаңнаа дугайында

ТЫВА АССР-НИН ДЭЭДИ СОВЕДИНИНГ ЧАРЫНЫ ПРЕЗИДИУМУН ЧАРЫНЫ

Партия организацин хой чылдарда үр-үтүлгөз ажыл дээш база төртүтүлгөз хүндүлгө бээр 50 харааны-биле холбаштыр СЭКП Чөөн-Хемчик райкомунун организастыг кылдынын эргелекчиз Дарга-ба Назамови ХОВАЛЫГНЫ Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Хүндүлгө бижин-биле шаңнаа.

Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Даргазы М. МЕНДУМЕ

Тыва АССР-ниң Дээди Соединиң Президиумунун Секретары С. КРАСНЫН

Кызыл хоорай,

1980 чылдың ноябрь 13.

АЖЫГАЛАА КИРИЕР ТУДУГЛАРНЫ — ХУУСААЗЫНДА

Республиканың көдзэ туугулары, бүгү совет кижилер-биле бир демеи, СЭКП-ниң XXVI съездинин күш-ажылчы чедикшиктер-биле уткуур дээш күженишкенин аңылдап турарлар. Партия Тел Комитетинин октябрь (1980 ч.) Пленумунга эл Л. И. Брежнев туугу дугайың делгереңгей-биле чуталааш, ажылгалаа кириер туугларга күшү болгаш хөреңгини мөөңээринин чутулазын айткан. Улетпүрүн, көдзэ ажал-агыл бүдүрүлгезинин болгаш чуртталга туугларын чогур хуусааларында ажылгалаа кириери ылаңгыя бо чылдың сөөлү айларында эң чугула сорулга бооп турары билдингир.

Беш чылдың туугу программанын долдур болгаш ажыр күөседир, ажылгалаа кириер туугларын чогур хуусаадан озалдатпайн дужаар дээш республиканың көдзэ туугулары күженишкенин аңылдап, чамдык чедикшиктерин чедип алган-даа, Чингиз, көжүп чорур механизастаттынган 741-ги нолоннада Ш. С. Кукузеттин, 463-кү ИМН-да — Б. Д. Сатты, 62-ги ИМН-да — А. А. Черепанованың бригадалары болгаш өске-даа коллективтер онгу беш чылдың планын күөсөдипкеш, бо хүннерде келир чылдың үлүүнде аңылдап турар. Ол болгаш өске-даа туугу коллективтер XXVI съездине алдар кылдыр алган социалистг хүлээлгелеринде кол ничээгейин бо чылдың ажылгалаа кириер туугларынче углан-пирган.

Онгу беш чылда республиканың көдзэ ажал-агылын материал-техниктиг базазын быжыгларынга туугулар эвээш эвээ үлүүн кириштиргенер. Эрткен чылдарда 215,7 миллион рубльдиң кол фондурларын аңылгалаа кириерин өң хөреңгиз. Бо чылдың чүтлө төс айларында безин олар 25,8 муң баш мал кириер калмааларын, 13 муң нубертер ишкир чилос болгаш сенам оңгарларын, 1500 тонна минералдык химияшылдыглар шыгжаар черин, 25 муң дөрбөлчн метр чуртталга башыңарын болгаш культура-аңыралдык өске-даа чугула туугларын туугу дооскаш, ажылгалаа кириерин.

Көдзэде туугу ажалдарын хой нурууун «Тыва көдзэ туугу» трестин болгаш «Тыва совхоз туугу» натыжышкынының көжүп чорур механизастаттынган колонналары күөсөдип турар. Бичангаш көдзэ туугларын планда айткан хуусаада ажылгалаа кириери олардан улуг хамаржыр. Бичангаш-даа колонналарын туугулары көдзэ ажал-ишчилерге өрелгип бооп турар: дыка хой чугула тууглар чогур хуусаазында дужааттынмаан. Чингиз, «Бүрөн» совхоз — ийи, «Сүт-Хөл», «Тимлеге» совхозтарда бызаа калмаалары, Бай-Хаакта эмнелге комплекзин, нитижи-биле 7 муң дөрбөлчн метр шөлдү чуртталга башыңарын чогур хуусааларында ажылгалаа дужааттынмаан.

Онгу беш чылдың доостурунга чедир бүдүн чартык ай артыкан. Бо үениң иштинде бежен ажыг миллион рубльдиң кол фондурларын аңылгалаа кириер умурул. Оларның аразында 4,8 муң беш бода малдын, 32 муң баш шээр малдың нааалары, 42,5 муң дөрбөлчн метр шөлдү чуртталга бажыңары, 436 орунчук ясли-садтар, 1440 олуттук клубтар болгаш элзиз каш бүдүрүлгө обьектилер бар.

Бо чылдың артык үезинде туугуларын шийитпирлээр ужурул айттырылгы хой. Организас-техниктиг хемчеглерин боттадырлар чорудары, хандырылга, төлөвилел организациялары болгаш чакыкчылар-биле туугуларын харылзазын улам ханыладып тургаш, демик күш-биле аңылдары негетинип турар. Туугу бүдүрүлгезин бедик деңгелге тургузуп, аңылдың технологиянын сайзыраңгайдып, техниканы болгаш транспортту долдуу-биле аңылдарын, ажал шагының чидириин эвээжидир чедип айгыр туугу организацияларын, партия, профвилел болгаш комсомол организацияларын, оларның удурутчуларын болгаш специалистеринин хүлээлгези болур.

Бичангаш-даа көдзэ туугларын кижилерин күш-ажылын организастаанында чептестер ам-даа хой. Ажыл шагы үзөр чорук, механизмнерин анаа турар чорук хой. Ажыл шагын чидири республикада ортумак деңгелден бедик бооп турар. Чингиз, «Тыва көдзэ туугу» тресте, Минзнергонуң ИМН-ларында ажал шагының чидири бир киниге омаштыр 8-тен 13 кижи-хүнү чедип турар. Туугу механизмнери чедир аңылгалаа, чакыс элчегде аңылдап турар. Оң түнелинде хол-биле кылыр аңылдык хемчээли ам-даа улуг. Бо чылдың эрткен төс айларында «Тыва көдзэ туугу» трестин — 7, «Тыва совхоз туугу» натыжышкынының 4 туугу колонналары күш-ажылдык бүдүрүчүлүүнүн талазы-биле планнарын күөсөтпөз.

Көдзэ туугларын шапкынчылар, оларны чогур хуусааларында аңылгалаа кириеринде илгилг мурнакчы арга-дуржуга-ла хой. Сөөлүг чылдарда бистин чурттуг мурнакчы туугу коллективтеринде бригада көрзө-биле аңылдаар арга негетерз. Ол дөшпигелгил арганы бистин туугу коллективтерде дыка оожум негетердип турар. Бо чылдын хөре 27 бригада ол арга-биле аңылдап турарын айтырга-ла чек-ректин байдалы билдине бээр.

Хожуудат турарлар чок аңылдар талазы-биле рөстөчүлөр-мүн, беш чыл планын эвээш состав-биле күөсөдир дугайында — Свердловчуларның эгелзешкенин, а ол ышакш нааалары белекел, доктаамал коллективтер тургузар дугайында «Пилеиц туугу» трестин СЭКП ТК-ның дөткөзүн эгелзешкенин бистин республикага негетерип, аңылдары туугу программанын күөсөдиринге улуг илг болуру чугаа чок.

Партия райкомнары, райкүүсчюнары, а ол ышакш туугу эргелелдеринин, ИМН-ларын удурутчулары аңылгалаа кириер туугларын байдалын ыяк өөренип кээр, оларны доосторунче бүгү күшү мөөңээр, боттук хемчеглерин алыр умурул.

Улетпүр

СЭКП-ниң XXVI съездинге көдүрүлгүлүг белекелдин үезинде улетпүрүн аңылдакчылары мурунда салдыган сорулдарын ханымын улаан-билл, доозукчу чылдын күрүне планын, социалистг хүлээлгелерин күөсөдир дээш күженишкенин аңылдаан.

Алдыңган социалистг хүлээлгелерин чедикшиктер боттадырлар бүдүрүлгелерин демдегези артык эвес «Көк-Хемин» разрез, Тыванын сүт комбинаты, Кызылдын сайгарылта базазы, Чаазаанын тараа хүлээл, алыр пункттуу, «Тыва көдзэ туугу» трестин ДБК заводу, Туранын ыш белектер пукутуу, То-жунун, Тандынның Балгазын-ны, Кызыл районун, Барыин-Хемчиктин ыш ажал-агылар, мебель фабриказы, Сельхозтехниканын куркомитетинин Улуг-Хемде, Чаазаа-да каттыжышкыныны продукция сайгарынын талазы-биле беш чыл планын хуусаа бетинде чедикшиктер күөсөдипкеш.

Чамдык чедикшиктер-биле чегерлештир улетпүрүн аңылда улуг чептестер, хожу-дашкыны барын, айтыр апар. Октабрь айда улетпүр-де күш-ажылдык бүдүрүчүлүүн өңдүлгөз күөсөтпөз.

Көдзэ ажыл-агый

Республиканын чер ажылдыгы онгу беш чылдың сөөлүг чымында тараа дүжүдүн өстүргөн шаа-биле бүрүн чидирг чок ажаап алыр дээш улуг күженишкенин үндүргөн. Дүжүт ажаап алышкыны доозула-даа, чер ажылдыгынын чымчымг ижи кошкаваан. Олар келир чылдың — он бирги беш чылдың баштайгы чымын чаагай дүжүдүн өстүрүп алыр-биле оң магадылаан тургузуп турарлар.

Ноябрың үшкө чедир республиканың ажал-агыларын-да 79,8 муң гектар агыс аңаларында, ол — планын 54,7 хуузу. Эрткен чылдын ол үезинин делгелгези 10,6 муң гектар чептеп барган. Күсүк агыс аңаларында Бин-Хем, Улуг-Хем, Каз-Хем болгаш Кызыл районнарын ажал-агыларын дыка дөдүлү алганы демдегези хөре. Бо чугула агрохемчегин Тес-Хем, То-жу, Бай-Тайга, Барыин-Хемчик база Чөөн-Хемчик районнарын совхозтары кошмак темпик чорукташ, агыс аңаларының планын чер атыскаан.

Түс-түс ажал-агылардан СЭКП-ниң XXVI съездин атыг, «Улуг-Хая», «Өкө», «Совет Тыва», Ленин атыг, «Сук-пак» совхозтар күсүк агыс аңаларының планын чедир болгаш ажыр күөсөтпөз.

Тараа культураларын үр-эзини уруп алырынын планын

Бин-Хемин механизаторлары СЭКП-ниң XXVI съездинин төлөпиг уткууру-биле техника септегезин дүрген болгаш шынарлар чорудары дээш чарыштын эгелектерин болганар. «Өкө» совхозтун механизатору коммунист Анган Доспан бо хүннерде шалыкын аңылдап турар. Тараа ажаалады доостуру-биле ол бодунун трактору-биле пресс өөртөш, шөөлдөс саванын тырп боозааларыч кирген. Анган Доспан хүнүн нормазын ажыр күөсөдип турар.

ЧУРКАТА: «Өкө» совхозтун трактористин (солгай талаа-зында) А. Доспан биле Б. Күсөкжиг тырп боозаалаар ма-лынаын техниктиг ажаалады кылып турар.

А. ЗАПЦЕВИН фотоу.

КЕЛИР ЧЫЛДЫН ДУЖУДУН АМДЫГААШТАН БЕЛЕТКЭЭР

Каз-Хем район 101,6 хуу, Тан-ды — 100,2, Бин-Хем — 100,3 хуу болгаш нитижи-биле 20 ажал-агылар ажыр күөсөдип, келир чактын тарылгазына магадылаан тургускан.

Ыланды болза-даа, дыка хой районнарда тараа культура-ларын үреништери чедир ур-дунуаанын айтыр хөре. Ын-дыгырга Бай-Тайга (чүтлө 8,1 хуу), Эрэин (24,7 хуу), Улуг-Хем, То-жу районнар ха-маржыр. Уреништер чедир ур-баз ажал-агылар ону ам-дыгаштан тытыларын хемчеглерин алыр умурул. Урениш аштап арыгларын, чажар шыларын чедир-урениш айттыры база чугула болгай. Бичангаш бо ажал-ды сонгаарлатпас хөре.

Урениш чүтлө чедир кыл-дыр уруп алыр эвес, харын ону мык аштап арыглар, сортарлар, 1-ги болгаш 2-ги класска чедирер, чер ажал-дыларга ону чугула айт-тыр. Бо талазы-биле шынал-да чүгү көрүскенга? Республи-кага нитижи-биле 403035 центнер уренин тараанын шы-

нарын лабораторияга мынал көөргө, оон 161390 центнери кондициялыг эвес болган, азы 39,9 хуузу.

Танды районун ажал-агы-ларын уруп болгаш аштап арыглар үреништерин шына-ры өңдө бедик болган. Ылаа үреништерин хой нурууу бирги болгаш ийги класска хамааржыр турар.

Бичангаш чамдык район-нарда бо талазы-биле байдал багай. Чингиз, Бай-Тайга рай-онун ажал-агыларын хан-наткан бүгү үрениш кон-дициялыг эвес, чажарыга, та-арылпас болган. Ол ышакш Улуг-Хем, Чөөн-Хемчик рай-онун совхозтарынын үрени-штеринин 89,5 — 66,4 хуузу, Каз-Хемининин — 51 хуузу чажар шынарыга чептөш болгаш хыналдадан илерээ. Бичангаш агыс үдөс үрениш аштап арыгларынче, ону бир-белестеринче, эң шыгаш ка-лааларынче онза кичээт-гил салыры эргөжөк чугула.

Шөөлдөш үнүш-дүжүктүр чорукун бедилеринче органи-каг чедикшигелге улуг роль-дуг. Республиканын ажал-агыларын нитижи-биле бо

чылдын ноябрың 1-ге чедир 144 муң тонна эдекти шөөл-дөс өөрткөн. Оон иштинде 64 муң тоннаны сугаттыг чө-лөрдө төккөн. Төктүгөн ор-ганиктиг чедикшигелге 1979 чылдыңдан 20,6 муң тонна эвээш болган. Бо чылы 245,4 муң тонна эдекти төгөр план-ды. Ам хөрек кырында 89,3 муң тоннаны шөөлдөс тара-ды чавтырар, ол — планын чүтлө 86,4 хуузу.

Барыин-Хемчик, Бин-Хем, Бай-Тайга, Чөөн-Хемчик рай-онун совхозтары шөөл-дөс органиктик чедикшигелге төгө-төсүн алаан шалыктын чорук-каш, планын күөсөдир чорук-каш берген. Тос совхоз ор-ганиктик чедикшигелге төгө-ринин планын күөсөдип алган. Бо чугула ажалды Каз-Хем (чүтлө 3,5 хуу), Тес-Хем (27,6 хуу), Эрэин (23,5 хуу), Тан-ды (25,1 хуу) районнарын совхозтары кончук оожум чорукту турар. Органиктик че-дикшигелге сөөртүлгезин мыш-ны үдө-даа уламчылаар хө-рек. Унүш-дүжүктүр чорук-тул ортартырын организас-тааш, оларын ажалдарын таарымчалыг байдалары тургузар, чарышты дээштик организастаар умурул.

ШЫЛГАЛДАНЫН ЭГЕЗИ

Мал бажы өстүрер болгаш сүтү, дүктү күрүнеге садар планын чедирерге бо чылын Бай-Тайга районда мурнап турар ажал-агы — «Бай-Тал» совхоз. Бичангаш бо чылдың кыштагалашкынын совхоз канчаар эгелзешкенин дугайында оон директор Манзырыкчы Сүрүнчир Ооржак-биле «Шынын» корреспондентизиниң кыска бесээзы.

— Кыштагалашкынын кайы хире эрттиргенден, мал бажы өстүреринин, оон про-дукциянын көпүлүдүрүнүн база күрүнеге садар планнарын күөсөдиз улуу-биле хамаар-жыр. Бичангаш совхозтун ди-рекцияда, кыда партком бо-лган көдзэ Совет база бистин специалистеринс бо чугула ажал-хөреке улуз кичээт-гил салган. Оон ангыда чамдык мурнакчы малчынар кыштаг-ларын боттары чазы-на бурун белекеш, бодунук күжү-биле 30—40 тонна ситенин белек-көз ал турарын онзалал дем-дегез бодай-дыр мен.

Кол күжү мал чези болгай. Оң-сигенин, тараанын үнүжү биске бо чылын хирелг бол-ган Бичангашок 2250 тонна ситенин болгаш өске-даа ситен, саван, витаминиз ситен далгын дээш мал чезири совхоз хире-шаа-биле белек-көз. Мал чезинге кулажар бетелгил барымдалааш, кү-рунениң Тандыда Дүжүгүга

станциямыга саванын пресс-те белекеш, сөөртүп алган бис. Мешкен холдун чидикчөш шынаалары дока бөргө оон 300 амык тонна хымырмашты, өлөшүн келир сөөртүр апар.

Бистин совхозтун байдалы-биле алдыга малдын олар-бичирин чок ажалдарын эң чу-гула болур. Бичангаш специа-листтер, малчынар бо айты-рыгж база улуг кичээт-гил салын турар.

Нитижи-биле 24 муң шээр мал 77 коданга, 3332 бода мал 19 коданга кыштагалар. Оларда малчыларын чурттаар ба-жыңарын, өлгөрин болгаш мал калмааларын чогур өй-лө-дө белекел септээр. Хөре-гээр мал чезири кыштагаларда сөөртүп чедирген. Мал ажи-лынын хөгжүлгезинин, мына-гы кыштагалашкынын дугай-ыш партия хураалында дугай-ш чорукчулар кулаж, коош-каж ажалдар малчынарга оларны доктаамал хайгаарлаа

ап, дуза көргүзери-биле пар-комун, совхоз дирекциянын харымсалгалыг ажалдакчыла-рын быжыгтаан. Ол ышакш бисте совхоз төвүнде албай организация чезери, агитба-жылар, хойжы бригадаларын, сүт-бараан фермаларын шөк-ке алды чачыра алган.

Кыска эки белекелдиг, бедик харымсалгалыг ажалдар болза, калмак-да таварыл-да бедик көргүзүлгезин чедип алдырын мурнакчы малчынар-дын дүжүлгезин көргүзүп кел-ген. Бо чылын төртүр малдын 17 малтын 90-дан 119 чедир анай, хураганын, сарлык бы-заанын алган. Маңаа калары О. Анандын чижекке ап кө-рөз. Өшкү төрүп эгелзеп бө-гө, ол төрүп болгаш чаз тө-рөөн өшкүлөрүн кыштагта шуут-ла тургузу азырал эгел-дээр. Оон көргүзүп доктаамал бедик, а бо чылын 100-тен 119 аңааны алган.

Хойжулар А. Иргит, М. Да-лай, сарлык кадарымын Д. Иргит малчынар бедик көдзэ туугларын чедип ал турар. Кол-ла чүвө малчы-ларын ажалга харымсалга-ында, кышкы үдөс өөртүш-дугу аңылдарындан да, дүргү аңылдарындан да,

мааржыр апар. Ийи малчы-нын ады чакыс кырал ажыр турар, ол хире көргү-зүп дыка илгилдиг. Чингиз, Т. Хомукш биле К. Хертегити кыштагалар мырыңай ко-жа. Бичангашок үстүндөш тө-рүр 100 хойдан-ла 100 хура-ганын алган, а Хертегити чүт-лө 47. Өске-даа илгилг шө-лдүг эвээ көргүзүлгү малчы-нар бар. Маңаа оларын ха-рымсалганын негелден бедик талазы-биле бистин база чедир аңылдарыныс, оң дээрин чуталаар апар.

Нитижи-биле биске малдын алыр, хорорун, ону оордал-дыр, чидири кызырла-даа, ам-даа хой бооп артышкан. Совхозтун дирекциясы болгаш партком анаа холбашкан хем-чеглерин күштелдирип турар. Кыш — биске, мыланга мал-чыларга болгаш специалис-терге улуг ышталла.

СЭКП-ниң XXVI съездинин төлөпиг уткууру-биле «Револ-юциянын чалбыжы», «Хем-чик» совхозтарын малчына-рын республиканын бүтү малчыларынга кайгырмын совхозтун техниктиг чөвүл-дөш, оон сонда Тураалыгын, Хемчик-Бажылы хой, елгү бригадаларында болгаш өске-даа коллективтерге чуталааш-кып, кышкы үдөс улуг малдар, ийи 98 хуузу, төрөө малдын чаш талды бурун камгалап алыр соруктаны салган.

БАМ-НЫН ЧАГЫГЛАРЫН — ХУУСАА БЕТИНДЕ

Чурттуу чөөн чүктө улуттук «Спасск» каттыгынын БМ-нине чыгыштык гра-
ф-тен дыка эрте күсөдү
турар. Он айларын пилан-
дан аягы бүдүрүнгөн 50 му-
нча продукцияны мажис-
т-лыктын туугандарына чү-
гүрүрүткөн. Ал материал-
дар-биле хай кат 25 бажы-
ны тууду болур.

СЭКП-нин XXVI съездинде
жүр-ажымч белектерлик ужу-
ражыр дээр чарыкка катты-

жымшкынын эи улут бую-
рунелеринин бирээ — Ново-
спасск заводун коллектив-
тикти болуп турар. БМ-
нын чыгыштык граф-тен
мал хайгаарла алган. Пе-
каларын бүдүрүчүлүк бе-
динериче уланган эзэп эес
чаа чүдүлгөн буюрунелерин
чартыкчылары кылган.

В. ИЛЬИНОВ.
Спасск-Дальний,
Приморск край.

Бригаданын сүмөлээни-биле

Хабаровскиде университеттин
кабел бүдүрү ССРЭ-нин 50
чылы аттыг заводта сызыр-
дак демір бүдүрү автоматтыг
шугуунун күжү дыка улга-
ткан. Б. Балтерин уудуртка
чоттамын бригада дери-
жерекселерин чартыкчылар
төлөмөлгөн ажилда кыл-
ган.

Бо дээрке коллективтин беш
чылын эгизинде бээр кылган
ин 30-ти чаа чүдүлүр. Он
кежигинери — ажилчылар,
техниктер, инженерлер — Тех-

ника — бажынында улусчу
инженердин диктантылары.
Техниктиг угаан-бодалын
бо төвү заводтун хой-хой
ажылдакчыларына билингир.
Методиктиг чөвүлгөн курал-
дарында болган семинарла-
рында келген чартыкчылар
спецнаисттерин, эртемен-
дерин, дээр өөрелде кер-
лерин башкыларын арга-
сүмөзү динизип, өөренип ту-
рарлар.

Э. ГОЛОДИННИЙ.
Хабаровск.

Фотокадрда моржтар

Бистик чуртуушун эриктен-
ринге чок чыдар Беринг, Чу-
кот, Чөөн-Сибирь далайларда
моржтарын нити савы соол-
гү чээрби чыда 3 ажыг катал-
скен дээрин балык ажил-
агынын болган океаногра-
фиянын Ожум океан эртем-
ничелде институтунун Мата-
дан салбырын агаар экспе-
дициясы тодораткан. Самолет-
тан чурука тырттырар аппа-
раттар-биле деритинген са-
молетка оон киржикчилери 200

ажыг ша-кын эрттиргенер.
Сөөлү он чыда айнашкын
чуртун шым организм-аа-
нын түнелинде бо айнарын
баш савы өзү көвүлгөн. Кам-
чатка чартык ортулуктун со-
гу талакы эриктенеринде олар-
нын чыгыны эзэп каш кер-
лерин тодораткан. Чүдө эр-
тен чус чыдын төчүзүндө
моржтар айна ачча хой-биле
чынгыс черге чыгган турган.

Г. КРАСНОГОР.
Магадан.

Амурнун базарыктарынын чажыттары

Примуренин үндөзүн чурт-
тачыларын — айналарын,
уучыларын, нийкелерин амы-
дырал-чурталгазынын дуга-
йында чаа аринар эртемен-
дерин мурунда тургустун-
ган. ССРЭ-нин Эртемен ака-
демизинин Ыраккы Чөөн чүк
эртем төвүнчү тогу, археоло-
гия болган этнография ин-
ститутунун экспедициясы Ха-
баровск крайын Нийкин суур-
ун чамында эрте-бурунгу ба-
зырктарын тып, шипчилген.

Базыркты казарга, кижилер
чурттан турган бир чер-
нин ортунда оларын ол са-
лып турган чүдүлгөн оңар ты-
палган. VII—VIII кестеде ин-
чыларын болган батыкчылар
ним ажилда турган демір
баштыг согунар, довураккан

А. ПЕРЕПЕЛИЦКИЙ.
Нийкин,
Хабаровск край.

Чангыс чер чурттууларына тураскаадып

Чурукчу С. Степановтун чо-
гаалдарын Петропавловск.
Камчаткада ажилтыгын деле-
гат Сибиринин, Ыраккы
Чөөн чүктүн болган Кыдыкы
Чогу чүктүн райондарында
ажылда турар совет кижилерин
чоттамын күш-ажы-
лыга тураскааттыган.

Чурукчун 50 харлаанынга
тураскааткан экспедицияда
жыл-бур хевирин 70 жиг
ажылар бар. Боудун чу-
руза чотур маалдарына-биле
С. Степанов кезеде кожа бо-
тур, Красногорск болган Хан-
тай ГЭС-терин туудураа-
ларын, Кыдыкы Чогу чүктүн
порт ажилдакчыларын, Кам-
чатканын вулканооттарын,

М. ЖИЛИН,
СЭТА-нын корр.
Петропавловск-Камчатск.

МАДРИДТЕ

МАДРИД. ноябрь 12.
(СЭТА-нын тускай корр.). Ев-
ропага айыл чок чорук бол-
ган калы ажилдакыга та-
лазы-биле чөвүлгө хурал-
дын киржикчилерин күнүлгөн
төлөмөлгөн чоттамын ко-
жышкыны Испаниянын на-
йыскалында ажилтыгын,
инда 35 чурттарын делега-
циялар кирип турар. Совет
делегацияны ССРЭ-нин да-
штыкы херектер министр-
и Л. Ф. Ильичев баш-
тап чорур.

Мадрид шуулганынын со-
рулгазы Хельсинкиге 1975
чыда болган чөвүлгө хурал-
дын Түнел ажилында-ла
тодарагылдатыгын, ол дээр-
ге ук төвүдү документтин
чүдүлгөн, ол ышкып кү-
рүнер аразында харылаа-
ларын ажыктерин, айыл
чок чорукту бажылаарынын,
Европага калы ажилдакыга
ны хөгжүдүрүн болган дик-
ке чавырышкынын чорудула-
зы хандаларынын дугайы-
да санал-опалдар солдур-
бо-
лур.

Мадрид ужуражышкыны-
нын киржикчилерине байыр
чедирип тура, Испанияны

даштыкы херектер министр-
и Хосе Педро Перес-Льорка ук
ужуражышкыны Европа дик-
ке калы ажилдакыга та-
лазы-биле чөвүлгө хурал-
дын киржикчилерин күнүлгөн
төлөмөлгөн чоттамын ко-
жышкыны Испаниянын на-
йыскалында ажилтыгын,
инда 35 чурттарын делега-
циялар кирип турар. Совет
делегацияны ССРЭ-нин да-
штыкы херектер министр-
и Л. Ф. Ильичев баш-
тап чорур.

Мадрид шуулганынын со-
рулгазы Хельсинкиге 1975
чыда болган чөвүлгө хурал-
дын Түнел ажилында-ла
тодарагылдатыгын, ол дээр-
ге ук төвүдү документтин
чүдүлгөн, ол ышкып кү-
рүнер аразында харылаа-
ларын ажыктерин, айыл
чок чорукту бажылаарынын,
Европага калы ажилдакыга
ны хөгжүдүрүн болган дик-
ке чавырышкынын чорудула-
зы хандаларынын дугайы-
да санал-опалдар солдур-
бо-
лур.

Мадрид ужуражышкыны-
нын киржикчилерине байыр
чедирип тура, Испанияны

БӨМБҮРЗЕКТИҢ СУДАЛЫ

СЭТА БОЛГАШ ПМА: КЫСКА ДЫКНАДЫГЛАР, ТАЙЫЛЫРЛАР

НАЙЫРАЛ ХӨГЖҮЛДЕЗИНГЕ ЧҮГУЛАҮЕ

ДЕЛИ. (СЭТА). СЭКП ТК-
нын Чингине секретары,
ССРЭ-нин Дээди Советинин
Президиумунун Даргазы Л. И.
Брежневтин Индияга алба-
нын найыралы аян-чоруу
кылтып бээр дээнин дугайы-
нда албанын динналы ол
чуртта улут сонугулды хай-
ныктырган.

Ийн чурттуу найыралын
болган калы ажилдакыга-
зын улам калбартыгыга ба-
за бажылаарына чаа чүту-
ла уе-чада болу бээр чиги-
ниг чок ол аян-чорукту ми-
лион-миллион индийлер чет-
тикейи манап турар деп, не-
делө санында унер «Нью
Эйдж» солун бижээн. Индий-
совет найырал бистин хүне-
ристе социалисттик болган
каа-лаа каттышпас чурттар-
нын чангыс аай фронтунун,
делегейни тайбынын бол-
ган улаустарын айыл чок
чорутуу камгаладында туруп,
делегейге тергиделче чүткүл
салып турар империализмдин
бодаларын боттандырынын

орунга моондак болуп турар
фронтунун төлөмөлгөнтеринин
бирээни апарган.

Л. И. Брежневтин аян-чо-
руу политика болган делегей
талазы-биле онза ужу-дуза-
лыг болу бээр деп, Индияга
ол улут солундарын бирээ-
ни — «Хинду» демдегээн.
Индий-совет харылаалар он-
за эвиде болган чүректин ха-
нызында болганы-биле онза-
лап турар деп, ол солун он-
залап демдегээн. Делегей ай-
тырылганын хой нурууун
дугайты үзөд-бодаларын
дүжүүлүкү болган чогуу
база ол харылааларын тола-
рып, Индияга-ла, ССРЭ-
ни-лаа улустарын дүвү-
рээнин хаймыктырып тур-
ар делегейин сөөлү бо-
лущуларына холбаштыр
ий таланы сонугулар тур-
ар пак ындыг айтырлары
нык чугалажыр акм аргын
хүндүлү совет аалчынын
аян-чоруу бээр чугаажок.
Л. И. Брежневтин аян-чоруу
инициатива-биле индий-совет
харылааларын хандаларына
идиг бээр чигиниг чок.

Делегей байылынын хорай-
тааны-биле, Персид мугулу-
рунда болган Индий океанда
чөсөглөмөшкүннөрүн немей
өзү турары-биле ийн чурт-
тастын човап турарыне «Хин-
дустан таймс» солун кичээп-
гейин утландырган. Кала-
лаа каттышпас күнүлгөнтерин
Афганистанга хамаарыштыр
дүжүүлүк чорукту чым-
дарыне болган иран-ирак
меселелеринин сөксалы-
рыне уланган күженин-
шкын дугайын чугалажы-
шкынын үзүндө Индия
Ганди динналы бээр деп, ол
солун бижээн.

Л. И. Брежневтин келири-
биле холбаштыр индий-совет
найырал айы Индияда эгелээн.
Индий-совет культура нити-
лелин эгелешкенин бээр-
гаар оор эрттирип турар. Ай-
нын эрттирип турарынын ү-
зүндө дыка улут черин Л. И.
Брежневтин «Бичин чер»,
«Катан тургузушкун», «Кур
чер» деп чоттааларын индий
хей-нитиге таныштырар та-
лазы-биле чымштар эээр.

АУДП ТК-НЫН ПЛЕНУМУ

КАБУЛ. (СЭТА). Афгани-
станын Улус-демократтыг
партиянын ТК-зынын пле-
нуму Кабулга болуп өрткөн.
АУДП ТК-нын Чингине сек-
ретары, Афганистан Демократтыг
Республиканын Революстуг
Чөвүлгөн Даргазы болган
премьер-министр Бабрак
Кармалын Совет Эвилелине
найыралдыг тускай аян-чо-
руунун түнелдерин пленум
чугалажып көргөн.

Ол аян-чорукту түнелде-
рин дугайында Б. Кармал
пленумга илеткел кылган
Бахтар агентилелдин дына-
зында айткан. Афганистан
Демократтыг Республиканын
болган Совет Эвилелинин ара-
зында найыралды, акы-дунма
чоруктуу база калы ажил-
дакынын харылааларынын
ханы анализ ол кылган бол-
ган ол харылааларын ула-
па калбартырын перспек-
тиваларын, а ол ышкып амгы
төвүлгү байдаларын үзүндө
Афганистанын Улус-демо-
краттыг партиянын болган
афган күрүвени мурунда ту-
руп турар сорулдарын дугайы-
нда чугалажып.

Б. Кармалын илеткелди
пленумна киржикчилери улут
кичөөнгей-биле дыкнаан бол-
ган бээр демократиянын
байдалында ону чугалажып
көргөн. Ол дээрке, Афгани-
станнын Улус-демократтыг
партиянын ууртууганынын
чангыс элтинин тодарагыл-
дырелешкенин болган деп,
инициатива онзапал демде-
гээн.

АУДП ТК-нын пленумга түвө
чугалаан кежигүнелер пар-
тия-чаа делегациянын Со-
вет Эвилелине аян-чорутун
түнелдерин бөрүнү-биле
чүдүлгө деп көргөн болган
АДР-ниң партия болган ча-
назын чингине шугуунун
изин-биле дегээн.

АУДП ТК-зынын пленуму
Б. Кармалын илеткелди бол-
ган Совет Эвилелине оон на-
йыралдыг тускай аян-чоруу-
нун түнелдерин бир үп-биле
чүдүлгө деп көргөн. «АУДП
ТК-нын Чингине секретары,
АДР-ниң Революстуг Чөвүл-
гөн Даргазы болган пре-
мьер-министр Б. Кармалын
Совет Эвилелине найыралдыг
тускай аян-чорутун түнел-
дерин дугайында» доктаа-
лы пленум чүдүлгө алган. Ол
доктаалды АДР-ниң парлам-
тыга парлаан.

А. КАДДАФИНИН МЕДЕГЛЕЛИ

риализм бистин долган-
дыр бээрээрин, араб чурт-
тарга уур, оларын бойду
байдаларына хамаарыштыр
боттарынын тергиделин тур-
гузарын орадалып турар-дыр
деп, Ливиянын ууртукчузу
демдегээн. АКШ болуун шери-
л бааларын Египетте, Со-
малие, Маскатта, Сауд
Аравиясында тургускан. Ха-
рын-лаа бөрүн эргелиг ара-
б күнүлгөнтерин деискарларын
дорт эжелеп алып дээр АКШ
дүргөн хөдөлгөн тускай
күштерин база тургускан деп,
М. Кадафи айткан.

Египет АКШ-тын шериг
баазасы болуп, а Саудаттын
эрге-чатырганы соникиг
дайынын мурунга бөрүн
дүжүп берген соода Иранга
Иерусалим хоорайын бөрүн
эжелеп алган болган болуун
«менге болган улуттукмес»
найыскалы кылдыр чарлаан
болган Голан бекитерин ба-
за чаа араб деискарларын
эжелеп алырын орадалып
турар деп, Кадафи медег-
лээн.

Делегей реакциянын
Чоокчу Чөөн чүкте планна-
рын шыгын айымалын
Ливиянын ууртукчузу айыт-
кан болган америк импери-
ализм, соникиг болган
реакциянын араб улустарже
халлашкынына уур
шиптирилг демиселдин эрге-
жок чугалазын онзапал дем-
дегээн.

Иран укар чүдү Ирактын
Сулеймания болган Мейсан
болган жомааты объектилерин,
ол ышкып Басра жомада Умм-
Каср портту болган Аббадан
районунда ирак шериглерин
туурштарын бомбалаан. Ха-
мааты чурттакы чоңун ара-
зында амы-тымыдан когаран-
нар бар.

ТЕГЕРАН. Ахваза чоогунда
ирактыгын туурштарын иран
артиллерия-биле боолаан.
Ийн түнелде 230 ажы киж-
и өлүктөн болган балыла-
тырган. 11 танкыларын бол-
ган өскө-лаа дайчыны тески-
кани чок кылган.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр
Франция биле ГФР-ге чүгула
болган деп бижээн.

Моон-биле холбаштыр Бон-
нар үзүндө делегейин дыка
хей айтырлары, ол ышкып
Бонн биле Парижтин аразында
ийн талазы харылааларын
чугалажып.

Ол чугалажышкынынын
дугайында албан, хузууну
калдыг бир дынадым пар-
латтымаан. Ичылдажык дыка
хей хайгаарактыг ук чуга-
лажышкынынын сорулгазы
АКШ-та эрге-чатыргала пре-
зидент Р. Рейган баштаа чаа
администрация кирип турар
үдө делегейин эл чүту-
ла айтырлары дугайы-
ны ГФР-нин болган Фран-
циянын туруштарын «улам
ийай дугуйтурарын» хан-
дырар болган кылдыр санап
турар. Оон-биле холбаштыр
«Матин» солунун айтканы-
биле алдыр, Р. Рейган пре-
зидентте «олганын билин-
гип сан-чөдөргө бодалар,
оон-лаа хей билинмес сан-
медделерин болууда» чажыр-
турар.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр
Франция биле ГФР-ге чүгула
болган деп бижээн.

Моон-биле холбаштыр Бон-
нар үзүндө делегейин дыка
хей айтырлары, ол ышкып
Бонн биле Парижтин аразында
ийн талазы харылааларын
чугалажып.

Ол чугалажышкынынын
дугайында албан, хузууну
калдыг бир дынадым пар-
латтымаан. Ичылдажык дыка
хей хайгаарактыг ук чуга-
лажышкынынын сорулгазы
АКШ-та эрге-чатыргала пре-
зидент Р. Рейган баштаа чаа
администрация кирип турар
үдө делегейин эл чүту-
ла айтырлары дугайы-
ны ГФР-нин болган Фран-
циянын туруштарын «улам
ийай дугуйтурарын» хан-
дырар болган кылдыр санап
турар. Оон-биле холбаштыр
«Матин» солунун айтканы-
биле алдыр, Р. Рейган пре-
зидентте «олганын билин-
гип сан-чөдөргө бодалар,
оон-лаа хей билинмес сан-
медделерин болууда» чажыр-
турар.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр
Франция биле ГФР-ге чүгула
болган деп бижээн.

Моон-биле холбаштыр Бон-
нар үзүндө делегейин дыка
хей айтырлары, ол ышкып
Бонн биле Парижтин аразында
ийн талазы харылааларын
чугалажып.

ИРАН-АМЕРИК ХАРЫЛЗААЛАР

ЛОНДОН. (СЭТА). Туттур-
ган америк дипломаттарын
хостаары-биле холбаштыр
Ирандын негелдерин
АКШ-тын харызын Иранын
Төв банкынын чингине ди-
ректор Али Реза Ноубари
«сөөк» хары кылдыр саяал
көргөн. Рейтер агентлел
дамчыткан. Ол харынын
АКШ-тын күрүне секретары-
нын орадакчызы У. Кристофер
Иранын чазаанга дамчыдып
берин дээр Алжирде тускай
албан кижилерине хүдээди
берген турган.

Иранын дүжүрткөн хааны-
нын чурттан үндүр сөөртү
апарган байлакты Иранга
дедир эгидер болган Иранга
бүтү сая-хоо негелдеринде
АКШ-тын ойталаар дугайында
айтырлар америк администра-
циянын шиптирилг эрге-
жине хамаарышпас дээр
АКШ-тын чылдактарын. Ноу-
бари шыгын бөрүн шапкан.
Иран талазы негелдер
америк компанияларга хама-
арыштыр бар болуп турар.
Олар чарган керээлери «хү-
сөдиркисе ойталаан болган
Иранын байлаан үтөп а-
гактар деп, ол демдегээн.

ВАШИНГТОН. (СЭТА).
АКШ-тын күрүне секретары-
нын орадакчызы Алжирге
барып чоранын «Вашингтон
пост» солун тайылырла-
шкан, туттурган америк ди-
пломаттар-биле холбашкан кри-
зистин төчүзү чок дээр а-
ды-лаа барылаазы чок-тур
деп, бижээн. Америк таланын
харызын Иранын төлөмөл-
гөн уладаракшы-биле хү-
дээ алган деп, Си-би-с теле-
компанияны Лондонда кор-
респондент бижээн.

У. Кристоферин Алжирге
барып чоранын ийн сорула-
гы болган деп, Эй-би-синин
дипломаттыг корреспондентин
демдегээн: бирээде, Иран-
нарга хары бээр, ийде —
Иран-биле харылааны тудар-
шы турган. Ычылдажык Иран-
биле харылаалар тургустун-
маан болган Кристоферин
дүргөн чанын келгени «жи-
демек эвес-тир» деп, коррес-
пондент демдегээн.

ТЕГЕРАН. (СЭТА). Туттур-
ган америк дипломаттарын
хостаары-биле холбаштыр
Иранын көдүргөн бир азы
ийн негелдерин Каштаккан
Штаттар бир эвес күсөдип
шылдаас бот. Иранын пар-
ламентинин беш катал чы-
дыр алалар деп, Иранын
Дээди судунун даргазы аято-
ла Бахети парламта конфе-
ренцияны медегээн. Ол не-
гелдерин күсөдип шынал-
ла болуудас дээрин парла-
мент хүдээп көөр азы хүдээп
көрсө дугайында шиптирин
үндүр ужураг деп, ол дем-
дегээн.

ТУЛЧУУШКУННАР

УЛАМЧЫЛАВЫШААН

БАГДАД. (СЭТА). Ирак
вертолеттар фронтунук му-
руну участогунда иран шериг-
лерин туруштарыне чаа хал-
даашкынар кылган деп,
Ирактын кол шериг коман-
далынын дыкнадында чуга-
лаан.

Иран укар чүдү Ирактын
Сулеймания болган Мейсан
болган жомааты объектилерин,
ол ышкып Басра жомада Умм-
Каср портту болган Аббадан
районунда ирак шериглерин
туурштарын бомбалаан. Ха-
мааты чурттакы чоңун ара-
зында амы-тымыдан когаран-
нар бар.

ТЕГЕРАН. Ахваза чоогунда
ирактыгын туруштарын иран
артиллерия-биле боолаан.
Ийн түнелде 230 ажы киж-
и өлүктөн болган балыла-
тырган. 11 танкыларын бол-
ган өскө-лаа дайчыны тески-
кани чок кылган.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр
Франция биле ГФР-ге чүгула
болган деп бижээн.

Моон-биле холбаштыр Бон-
нар үзүндө делегейин дыка
хей айтырлары, ол ышкып
Бонн биле Парижтин аразында
ийн талазы харылааларын
чугалажып.

Ол чугалажышкынынын
дугайында албан, хузууну
калдыг бир дынадым пар-
латтымаан. Ичылдажык дыка
хей хайгаарактыг ук чуга-
лажышкынынын сорулгазы
АКШ-та эрге-чатыргала пре-
зидент Р. Рейган баштаа чаа
администрация кирип турар
үдө делегейин эл чүту-
ла айтырлары дугайы-
ны ГФР-нин болган Фран-
циянын туруштарын «улам
ийай дугуйтурарын» хан-
дырар болган кылдыр санап
турар. Оон-биле холбаштыр
«Матин» солунун айтканы-
биле алдыр, Р. Рейган пре-
зидентте «олганын билин-
гип сан-чөдөргө бодалар,
оон-лаа хей билинмес сан-
медделерин болууда» чажыр-
турар.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр
Франция биле ГФР-ге чүгула
болган деп бижээн.

Моон-биле холбаштыр Бон-
нар үзүндө делегейин дыка
хей айтырлары, ол ышкып
Бонн биле Парижтин аразында
ийн талазы харылааларын
чугалажып.

Француз-барынын терм а и
ужуражышкына хамаарыш-
тыр «Фигаро» солун Ак ба-
дында чаа администрация
кегелге-биле боттарынын ту-
руштарын дугуй, харын-
да аайлаштырын алдыр

